

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119212085
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4119212085.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v spore žalobcu: FESTBETON SLOVAKIA s. r. o., so sídlom Svätourbanská 10, Nitra, IČO: 50 181 696, zast. Mgr. Jana Bartošová, advokátka, so sídlom Kukučínova 23, Šurany proti žalovanému: E. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XX, L., zast. JUDr. Peter Havlík, advokát, so sídlom Damborského 13, Nitra, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 4. novembra 2019 č. k. 25C/88/2019-42 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch (I., II.) m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX, pre k. ú. Y., obec: Y., okres: L. ako parcela č. 180/1, záhrada o výmere 711 m², parcela č. 18012, záhrada o výmere 626 m², parcela č. 180/4, záhrada o výmere 177 m², a to v rozsahu ich predaja, darovania, zámeny, založenia, zaťaženia vecným bremenom alebo ťarchou, vypožičania alebo vloženia do obchodnej spoločnosti, združenia alebo družstva až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci určenia, či kúpna zmluva zavkladovaná pod V 3778118-46118, ktorou žalovaný nadobudol nehnuteľnosti do svojho vlastníctva je právne neúčinná voči žalobcovi. Druhým výrokom rozhodnutia uložil žalobcovi povinnosť do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o neodkladnom opatrení podať žalobu vo veci určenia, že kúpna zmluva zavkladovaná pod V 3778/18-46/18, ktorou žalovaný nadobudol nehnuteľnosti do svojho vlastníctva je právne neúčinná voči žalobcovi. O nároku na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení rozhodol tak, že o týchto rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie vo veci samej skončí. Posledným výrokom rozhodnutia uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť Slovenskej republike cestou Okresného súdu Nitra súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia 33 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 132, § 336 ods. 1 CSP. Uviedol, že žalobca podal na súd dňa 21. 10. 2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadoval, aby súd zakázal žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX, pre k. ú. Y., obec: Y., okres: L. ako parcela č. 180/1, záhrada o výmere 711 m², parcela č. 18012, záhrada o výmere 626 m², parcela č. 180/4, záhrada o výmere 177 m², a to v rozsahu ich predaja, darovania, zámeny, založenia, zaťaženia vecným bremenom alebo ťarchou, vypožičania alebo vloženia do obchodnej spoločnosti, združenia alebo družstva, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci určenia, že kúpna zmluva zavkladovaná pod V 3778118-46118, ktorou žalovaný nadobudol nehnuteľnosti do svojho vlastníctva je právne neúčinná voči žalobcovi. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca zdôvodnil tým, že dňa 10. 10. 2016 uzatvorila dcéra žalovaného: W.. E. T., rod. P. (predtým ako W.. E. P. C.), nar.

XX. XX. XXXX, trvale bytom V. XX, L. ako objednávateľka so žalobcom Zmluvu o dielo, na základe ktorej mal žalobca zhotoviť dielo: rodinný dom v obci Y. na parcelách zapísaných na LV č. XXXX, ako aj vykonať ďalšie činnosti bližšie špecifikované v bode 2.3 Zmluvy. Nakoľko žalobca ako zhotoviteľ si splnil svoje povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy, vystavil a zaslal objednávateľke faktúru č. 18010 1 0400 1 na sumu 36.695,13 eura, vystavenú dňa 01. 04. 2018, splatnú dňa 15. 04. 2018. Následne však žalobca zistil, že na predmetnej faktúre je nesprávne vyčíslená daň, a preto zaslal objednávateľke dobropis na uvedenú faktúru a vystavil novú faktúru č. 18011106001 zo dňa 11. 06. 2018, splatnú dňa 25. 06. 2018. Napriek uvedenému, objednávateľka doposiaľ dlžnú sumu neuhradila. Vzhľadom na absolútne ignorovanie všetkých pokusov o mimosúdne vyriešenie spornej záležitosti a uzatvorenie dohody, žalobca kontaktoval advokáta a následne odstúpil od zmluvy o dielo, a to písomne, listom zo dňa 27. 07. 2018. Dňa 31. 07. 2018 sa žalobca dozvedel pri náhodnom nazretí do online výpisu z katastra nehnuteľností, že objednávateľka ako dlžník sa zbavila svojho jediného majetku, a to takým spôsobom, že kúpnu zmluvou zo dňa 02. 05. 2018 zavkladovanou pod V 3778/18-46/18, predala svoj pozemok, na ktorom sa stavba nachádza, a to na jej otcovi - žalovanému. Uvedené skutočnosti nechal žalobca preveriť v rámci trestného konania, pričom z výsluchu žalovaného bolo zistené, že objednávateľka predmetné pozemky odpredala za 3.800 eur, kúpna cena jej bola vyplatená v hotovosti v 100 eurových bankovkách za prítomnosti pána JUDr. Y. (ČVS:ORP-559/4-VYS-NR-2019). Skutočná hodnota pozemkov podľa znaleckého posudku je pritom vo výške 28.417,78 eura. Uvedený pozemok bol jediným majetkom dcéry žalovaného, ktorá je momentálne na materskej dovolenke a táto príjem, ani úspory nemá. Žalobca sa obrátil na súd s návrhom na vydanie platobného rozkazu a dňa 18. 07. 2019 Okresným súdom Banská Bystrica vydaný platobný rozkaz 9Up/827/2019, ktorým zaviazal žalovanú (objednávateľku), aby v lehote do 15 dní od doručenia tohto platobného rozkazu zaplatila žalobcovi istinu vo výške 37.026,86 eura, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 37.026,86 eura od 26. 06. 2016 až do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,05% denne zo sumy 37.026,86 eura od 26. 06. 2016 až do zaplatenia, sumu vo výške 1.526,34 eura ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Ani právoplatný a vykonateľný rozsudok súdu však nezabezpečí žalobcovi uspokojenie jeho pohľadávky, keďže objednávateľka sa zbavila jediného majetku, ktorý vlastnila jeho predajom žalovanému (jej otcovi), a to navyše za neprimerane nízku sumu 3.800 eur. Aj konanie žalovaného jasne svedčí o dohode so svojou dcérou s úmyslom ukrátiť žalobcu ako veriteľa. Žalovaný rozdelil pozemok prislúchajúci k rozostavanému domu geometrickým plánom č. 153/2018, zapísaným do katastra ako RIO 13/I 8-78/18, čím rozostavaný dom pripravil o celú záhradu, takže momentálne je len dom bez ďalšieho pozemku k nemu. Konkrétne žalovaný uvedeným geometrickým plánom rozdelil dve pôvodné parcely, ktoré mali byť súčasťou rodinného domu, na nasledovné tri menšie parcely: parcela č. 180/1 o výmere 711 m², druh: záhrada, parcela č. 180/2 o výmere 626 m², druh: záhrada, parcela č. 180/4 o výmere 177 m², druh: záhrada. Žalovaný uvedeným konaním zmenšil celkový pozemok, ktorý mal podľa stavebného povolenia prislúchať k stavbe, čím znížil celkovú hodnotu stavby. Navyše cez pozemok, na ktorom je stavba, chce žalovaný zriadiť vecné bremeno - právo prechodu k zvyšným parcelám a vybudovať prístupovú cestu, tieto pozemky chce predat', čím opäť ešte viac zníži hodnotu a predajnosť stavby. Zvyšné pozemky chce žalovaný predat' tretej osobe, pričom v tomto smere už podniká príslušné kroky, a sám sa vyjadril, že má na pozemky už aj kupcu. Uvedené povedal žalovaný tiež advokátovi JUDr. Ivanovi Drdošovi, ktorý je pripravený uvedené kedykoľvek dosvedčiť. Žalobca má jedinou možnosť, ako si uspokojiť svoju pohľadávku, a to predajom predmetných pozemkov, ktoré objednávateľka pôvodne vlastnila a ktoré previedla za neprimerane nízku kúpnu cenu do vlastníctva svojho otca - žalovaného. Z doterajšieho konania a správania objednávateľky a žalovaného jednoznačne vyplýva ich snaha ukrátiť žalobcu ako veriteľa, preto sú takéto obavy žalobcu viac než opodstatnené. Preto je nevyhnutné, aby bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým súd zakáže nakladať žalovanému s pozemkami a tieto ďalej previesť na tretie osoby, a to do času, kým nebude právoplatne ukončené konanie o odporovateľnosti právneho úkonu (kúpnej zmluvy, ktorou objednávateľka za neprimerane nízku kúpnu cenu previedla pozemky na svojho otca). Len takto je možné zabezpečiť, aby žalovaný a objednávateľka neukrátili žalobcu a žalobcovi bolo umožnené, aby si mal z čoho v prípade exekúcie uspokojiť svoju pohľadávku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že na vydanie neodkladného opatrenia neboli splnené podmienky a súd si vo svojom rozhodnutí nekriticky osvojil všetky tvrdenia uvádzané žalobcom, o ktoré potom oprel svoj záver o potrebe dočasnej úpravy pomerov. Okrem toho, z povahy samotného inštitútu odporovateľnosti právneho úkonu, vydanie neodkladného opatrenia v tomto prípade nie je dôvodné. Pohľadávka, ktorú žalobca uvádza ako judikovanú pohľadávku, je predmetom súdneho

sporu vedenom na Okresnom súde Nitra pod č. k. 23Cb/39/2019, pričom žalobca v ňom žaluje dcéru žalovaného E. T. (bývalú manželku konateľa žalobcu) o zaplatenie sumy 36.695,13 eura z faktúry č. 18011106001 zo dňa 11. 06. 2018. Žalovaná popiera dôvodnosť tejto faktúry a neuznáva žalovanú sumu ani len čiastočne, nakoľko sa jedná o vykonštruovaný nárok bývalého manžela ako konateľa žalobcu voči svojej manželke zo zmluvy o dielo - stavby rodinného domu, ktorý však žalobca - spoločnosť FESTBETON SLOVAKIA s. r. o. nikdy nerealizovala a uvedený rodinný dom stavali manželia z ich prostriedkov, resp. z prostriedkov p. T.. Čo sa týka samotného konania p. E. T. a žalovaného, teda jej otca, je potrebné uviesť, že pozemky, ktoré sú predmetom napadnutého neodkladného opatrenia, nadobudla p. T. od svojho otca darom, a teda boli v jej výlučnom vlastníctve. Tieto pozemky predala svojmu otcovi späť v čase prebiehajúceho rozvodového konania, nakoľko potrebovala prostriedky na živobytie. Dôvod na vydanie neodkladného opatrenia neexistuje, nakoľko žalobca neosvedčil naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov. Žalovaný ako vlastník predmetných pozemkov tieto pozemky nepredáva, ani ich nemá v úmysle prediť, tak ako tvrdí žalobca bez akéhokoľvek dôkazu. Súd si predovšetkým nekriticky osvojil tvrdenie žalobcu, že žalovaný podniká kroky k prevodu predmetu sporu, čo však nie je pravda a žiadny dôkaz tomu ani len nenasvedčuje. Žalobca je povinný v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia hodnoverne osvedčiť dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Žalobca tieto skutočnosti žiadnym relevantným spôsobom neosvedčil. Rozdelenie parciel geometrickým plánom bez zmeny vlastníctva má len evidenčný charakter v katastrí nehnuteľností, nejedná sa o faktické rozdelenie pozemkov, a teda ani o ich znehodnotenie a ani o nakladanie s nimi (nakoľko predmetným GP nedošlo k právnej zmene nehnuteľností). Samotné podanie odporovacej žaloby, resp. úmysel žalobcu a možnosť podať odporovaciu žalobu samo o sebe nemôže byť dôvodom pre vydanie neodkladného opatrenia bez hodnoverného osvedčenia potreby dočasnej úpravy pomerov. V opačnom prípade by museli vyvodiť záver, že v každom jednotlivom prípade, ak existuje možnosť žalovať neúčinnosť právneho úkonu, existuje aj dôvod na vydanie neodkladného opatrenia, s čím však nie je možné súhlasiť. Vydanie neodkladného opatrenia by bolo na mieste len vtedy, ak by žalobca osvedčil aspoň skutočnosť, že sa žalovaný pokúsil alebo pokúša nehnuteľnosti ďalej prediť, resp. previesť na inú osobu. Skutočnosť, že vlastník nehnuteľnosti previedol v minulosti nehnuteľnosť na inú osobu, nemôže samo o sebe zakladať dôvod na vydanie neodkladného opatrenia voči aktuálnemu vlastníkovi tejto nehnuteľnosti, ktorý ani nie je v nijakom právnom vzťahu so žalobcom. Pozemky, ktoré sú predmetom napadnutého neodkladného opatrenia previedla ich predchádzajúca vlastníčka na žalovaného ešte v čase, keď faktúra, ktorá je predmetom súdneho sporu č. 18011106001 zo dňa 11. 06. 2018 ešte ani neexistovala a neexistovala teda ani žiadna pohľadávka. Inštitút odporovateľnosti je inštitútom zabezpečenia výkonu rozhodnutia a zmyslom žaloby podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka je z pohľadu žalujúceho veriteľa dosiahnutie rozhodnutia súdu o určení, že dlžníkom učinенý právny úkon, ktorý skracuje veriteľovi vymáhateľné pohľadávky, je voči nemu (veriteľovi) neúčinný. Vyhovujúce súdne rozhodnutie o odporovacej žalobe potom predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať výkonu exekúcie postihnutím toho, čo odporovaným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nielen proti dlžníkovi, ale aj voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, musí sa veriteľ - namiesto určenia neúčinnosti právneho úkonu - domáhať toho, aby ten, komu z odporovateľného právneho úkonu vznikol prospech, vydal takto získané plnenie. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom, ktorý slúži na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovaným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získaného z odporovateľného právneho úkonu. Vzhľadom na to, že podmienkou úspešného uplatnenia odporovateľnosti právneho úkonu v súdnom konaní, nie je vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2007, sp. zn. 4 Cdo 44/2007 uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2008), a to k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nemôže v danej veci dôjsť ani prípadným scudzením nehnuteľnosti k zhoršeniu právneho postavenia žalobcu v konaní o vyslovenie neúčinnosti tohto právneho úkonu. Nakoľko v prípade odporovacej žaloby ide o rozhodnutie konštitutívne, pretože sa ním vyhlasuje právny úkon dlžníka vo vzťahu k veriteľovi za relatívne neúčinný, stáva sa takýto rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť, a preto (ani v teoretickej rovine) sa nemožno dovolávať ohrozenia výkonu takéhoto rozsudku, a to ani ďalším nakladaním s nehnuteľnosťou, ktorej sa neúčinný právny úkon týka (KSBA/7Co/334/2017 zo dňa 20. 12. 2017). Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že trvá na podanom návrhu a má za to, že súd správne vyhodnotil skutkový aj právny stav, na základe ktorého nariadil vo veci neodkladné opatrenie. Popiera tvrdenia žalovaného, ktoré prezentuje vo svojom odvolaní, považuje ich za účelové a ničím nepodložené. Predmetom súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Nitra sp. zn. 23Cb/39/2019 nie je zaplatenie sumy 36.695,13 eura z faktúry č. 18011106001 zo dňa 11. 06. 2018, nakoľko takáto faktúra vôbec neexistuje. Žalobca totiž v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o dielo vystavil a doručil celkovo dve faktúry, a to: FA č. 18010104001 zo dňa 01. 04. 2018 na sumu 36.695,13 eura (dobropisovaná kvôli oprave základu dane), a FA č. 18011106001 zo dňa 11. 06. 2018 na sumu 37.026,86 eura. Iniciátorom všetkých pokusov o uzatvorenie dohody bol žalobca, pričom dlžníčka sa už po krátkom čase začala pred žalobcom úmyselne zatajovať, nepreberať poštu, nedvíhať telefón a pod. Následne sa úmyselne zbavila jediného svojho majetku - predmetných pozemkov, ktoré previedla za neprimerane nízku cenu do vlastníctva svojho otca (žalovaného), aby sa tak vyhla zaplateniu uvedenej pohľadávky. V rámci konania o zaplatenie sumy 37.026,86 eura, ako aj v rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj v rámci konania o návrhu na určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy, žalobca predložil množstvo dôkazov, ktoré preukazujú jeho tvrdenia. Žalovaná nepredložila jediný dôkaz, ktorým by preukázala, že finančné prostriedky z hypotekárneho úveru použila na stavbu predmetného rodinného domu. Uviedol tiež, že ak dlžníčka chcela predajom pozemkov, ktorý mal podľa stavebného povolenia prislúchať k rodinnému domu, vyriešiť svoju zlú finančnú situáciu, nerozumie, prečo pozemok predala výrazne pod jeho hodnotu svojmu otcovi (žalovanému). Dlžníčka predala pozemok žalovanému za 3.800 eur, avšak skutočná hodnota pozemkov podľa vypracovaného znaleckého posudku je vo výške 28.417,78 eura. Navyše, o pozemok mal záujem aj sused z Y.. Predaj pozemku z dlžníčky na jej otca bol jedine účelovým krokom v snahe ukrátiť žalobcu ako veriteľa. Dlžníčka pritom 02. 05. 2018 previedla pozemky do vlastníctva žalovaného, teda v čase, keď mala vedomosť o existencii pohľadávky, a teda aj o existencii svojho dlhu (faktúra bola vystavená dňa 01. 04. 2018). Má jedinú možnosť, ako si uspokojiť svoju pohľadávku, a to predajom predmetných pozemkov, ktoré dlžníčka pôvodne vlastnila, a ktoré previedla za neprimerane nízku kúpnu cenu do vlastníctva svojho otca - žalovaného. Ak sa však žalovanému medzičasom skutočne podarí tieto pozemky predáť tretej osobe, tak ako zamýšľa (čo potvrdzuje svedecká výpoveď advokáta Drdoša), bola by exekúcia v prospech žalobcu ohrozená. Navyše, keď súd nakoniec určí, že kúpna zmluva na pozemky (medzi dlžníčkou a žalovaným) je voči žalobcovi neúčinná, ale žalovaný medzičasom pozemky predá tretej osobe, nebude mať tento rozsudok pre žalobcu z hľadiska uspokojenia jeho pohľadávky už žiaden zmysel, nakoľko sa žalobca nebude môcť uspokojiť z predaja týchto pozemkov.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu žalobcu uviedol, že podstatná je tu predovšetkým právna stránka veci, a teda to, či v danom prípade (žaloby o odporovateľnosť PÚ) je nariadenie neodkladného opatrenia dôvodné, alebo nie. Túto otázku vyriešila ustálená judikatúra, pričom opätovne poukázal na rozsudok NS SR z 30. apríla 2007 sp. zn. 4 Cdo 44/2007, ako aj na rozhodnutie KS v Bratislave 7Co/334/2017 zo dňa 20. 12. 2017. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy z budúceho výkonu súdneho rozhodnutia v prípade, ak doposiaľ nebolo vydané rozhodnutie vo veci samej, predstavuje celkom výnimočné opatrenie, ktoré musí byť odôvodnené mimoriadnymi okolnosťami prípadu, takže o to viac musia byť dané aspoň osvedčené skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu z ohrozenia výkonu pre žalobcu priaznivého rozhodnutia ohľadne ním tvrdeného nároku, ktorý musí byť riadne osvedčený.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k uvedenému vyjadreniu žalovaného uviedol, že má za to, že boli splnené všetky podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, tieto stále trvajú a že bola tiež preukázaná existencia mimoriadnych okolností, ako aj jeho osvedčený nárok. V konaní pred Okresným súdom Nitra sp. zn. 23Cb/39/2019 riadne osvedčil a dôkazmi preukázal existenciu, ako aj oprávnenosť svojho nároku - pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o dielo voči objednávateľke (dcére žalovaného). Objednávateľka v uvedenom konaní zostala len pri tvrdení a ani jedno zo svojich tvrdení nepreukázala žiadnym dôkazom. Taktiež objednávateľka stavbu nikdy nereklamovala, nevytkla na nej žiadne vady, nenamietala voči odstúpeniu od zmluvy o dielo zo strany žalobcu, nenapadla platnosť a účinnosť Zmluvy o dielo, ani nepreukázala úhradu dlžnej sumy. Objednávateľka predložila v konaní len jeden jediný dôkaz (aj to až na základe návrhu zo strany žalobcu). Týmto dôkazom bol výpis z jej účtu, na ktorom sa nenachádza žiaden prevod týkajúci úhrady v prospech žalobcu. Dôležitou je skutočnosť, že uvedený pozemok bol jediným majetkom objednávateľky, ktorá je momentálne na materskej dovolenke, príjem ani úspory nemá, čo sama niekoľkokrát priznala aj pred súdom a vyšetrovateľom do zápisnice. Ani právoplatný a vykonateľný rozsudok súdu týkajúci sa žalobcovej pohľadávky voči objednávateľke nezabezpečí žalobcovi reálne uspokojenie jeho nároku. Žalobca má jedinú možnosť ako si uspokojiť

svoju pohľadávku, a to predajom predmetných pozemkov, ktoré objednávateľka pôvodne vlastnila, a ktoré previedla za neprimerane nízku kúpnu cenu do vlastníctva svojho otca - žalovaného. Žalobca v tomto smere podal žalobu o odporovateľnosť právneho úkonu - kúpnej zmluvy medzi objednávateľkou a žalovaným. Keď súd nakoniec určí, že kúpna zmluva na pozemky (medzi objednávateľkou a žalovaným) je voči žalobcovi neúčinná, ale žalovaný medzičasom pozemky predá tretej osobe, nebude mať tento rozsudok pre žalobcu z hľadiska uspokojenia jeho pohľadávky už žiaden zmysel, nakoľko sa žalobca nebude môcť uspokojiť z predaja týchto pozemkov a objednávateľka, ani žalovaný iný majetok nemajú.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých vyhovujúcich výrokoch (I., II.) je potrebné v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení: a/ neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán. Potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia nariadené v prípade, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Teda, pre aplikáciu tohto inštitútu sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ustanovení § 324 a nasl. CSP. Na to, aby žalobcom navrhované neodkladné opatrenie bolo úspešné, vyžaduje si to preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami sporu, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je súčasne osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo niektorej zo strán sporu ohrozené. V každom prípade je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

11. Pojem osvedčovanie - na rozdiel od dokazovania - znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné. Existencia obavy z ohrozenej exekúcie bude dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia v prípade, ak nositeľ hmotnoprávnej povinnosti realizuje právne alebo faktické úkony smerujúce k sťaženiu alebo úplnému zmareniu budúcej exekúcie. Dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia je aj hrozba takýchto úkonov. V takom prípade však strana v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude musieť uviesť konkrétne skutočnosti, na základe ktorých túto hrozbu osvedčí.

12. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia v rámci odvolacieho konania je aj pre odvolací súd rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie a vylúčené je to, aby svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia.

13. V preskúmvanej veci žiadal žalobca nariadiť neodkladné opatrenie z dôvodu obavy, že by prípadná exekúcia bola ohrozená, dôvodiac hrozbou neuspokojenia jeho pohľadávky uplatnenej v súdnom konaní voči dcére žalovaného, ktorá podľa udania žalobcu odporovateľným právny úkonom (kúpnu zmluvou, ktorej neúčinnosti sa žalobca mieni domáhať v samostatnom konaní) previedla nehnuteľnosti v jej vlastníctve na žalovaného za neprímerane nízku kúpnu cenu v snahe ukrátiť žalobcu ako veriteľa, pričom žalovaný chce tieto nehnuteľnosti predať tretej osobe a k uvedenému už podniká príslušné kroky a sám sa vyjadril, že má na pozemky aj kupcu.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v jeho vyhovujúcich výrokoch potrebné zmeniť v zmysle ustanovenia § 388 CSP, keď mal za to, že pre nariadenie neodkladného opatrenia v žalobcom požadovanom znení nemožno konštatovať naplnenie zákonných podmienok pre takýto postup. Inštitút neodkladného opatrenia ako forma neodkladnej právnej úpravy slúži za účelom poskytnutia právnej ochrany strany sporu, v prípade, že je potrebné urýchlene upraviť pomery strán v konaní takouto formou rozhodnutia. Žalobca neodkladného opatrenia pritom musí primárne osvedčiť, že sú tu právne vzťahy medzi stranami a že tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú ochranu. Žalobca neodkladného opatrenia musí preukázať naliehavosť, potrebnosť takejto úpravy pomerov. To znamená, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdení žalobcu, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožňovali prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

15. Pokiaľ žalobca dôvodnosť nároku na nariadenie neodkladného opatrenia oprel o skutočnosť takého konania žalovaného, ktorého účelom je jeho ukrátenie ako veriteľa, keď tento chce nadobudnuté nehnuteľnosti (na základe odporovateľného právneho úkonu) predať, v ktorom ohľade podniká i príslušné kroky, je potrebné konštatovať len to, že tieto žalobcom tvrdené skutočnosti žiadnym spôsobom v tomto konaní osvedčené neboli. Takáto obava žalobcu by musela vychádzať z konkrétneho konania žalovaného, smerujúceho k takej dispozícii s nehnuteľnosťami, ktorá by jednoznačne vyvolávala dôvodnú obavu o nebezpečenstve vzniku bezprostredne hroziacej ujmy a túto by žalobca musel osvedčiť. Žalobca v danej veci len tvrdil, že žalovaný má úmysel takýmto spôsobom konať, avšak vo vzťahu k týmto jeho tvrdeniam nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by túto jeho obavu osvedčili. Za osvedčenie konania žalovaného vo vzťahu k dispozícii s majetkom nie je možné považovať len tvrdenie žalobcu, že tieto skutočnosti žalovaný povedal advokátovi JUDr. Drdošovi, keď toto tvrdenie žalobcu z obsahu spisu nemožno žiadnym spôsobom verifikovať, a to ani do miery nanajvýš pravdepodobného tvrdenia. Preto je potrebné konštatovať, že žalobca žiadnym spôsobom neosvedčil konanie žalovaného smerujúce k nakladaniu s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom konania, vyžadujúce si naliehavosť zásahu súdu na bezodkladnú úpravu pomerov, pričom už táto skutočnosť je dôvodom na ustálenie záveru o neopodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď nebolo osvedčené, že je potrebné takto operatívne do vzťahom strán sporu zasiahnuť.

16. Vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej, a to konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva z dcéry žalovaného na žalovaného je namieste uviesť to, že právnou neúčinnosť charakterizuje samotný zákon (Občiansky zákonník) tak, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a ak to nie je dobre možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Neúčinnosť právneho úkonu sa voči veriteľovi prejaví tak, že na uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky možno vykonať exekúciu napr. predajom veci tak, ako by k zmene jej vlastníctva z dlžníka na iný subjekt (t. j. na žalovaného v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu) nebolo došlo. Ak to však nie je možné, napr. preto, že vec sa už nenachádza u žalovaného, priznáva zákon veriteľovi právo na náhradu voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Táto náhrada je limitovaná výškou prospechu, ktorý mal žalovaný z odporovateľného právneho úkonu. Ustanovenie § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka zakladá veriteľovi priamy nárok domáhať sa náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, pri splnení podmienky v ňom uvedenej, ktorý však nemôže predchádzať úspešnému odporovaniu, pretože môže nastať až ako jeho právny dôsledok. Priznaniu takéhoto nároku preto musí predchádzať právoplatné určenie neúčinnosti právneho úkonu. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka, preto zmena vlastníctva v priebehu konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nemá právny význam.

17. Teda, vyhovujúce súdne rozhodnutie o odporovacej žalobe potom predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať výkonu exekúcie postihnutím toho, čo odporovaným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nielen proti dlžníkovi, ale aj voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený a v prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, môže sa veriteľ domáhať toho, aby ten, komu z odporovateľného právneho úkonu vznikol prospech, vydal takto získané plnenie. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom, ktorý slúži na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovaným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získaného z odporovateľného právneho úkonu.

18. V kontexte vyššie konštatovaného potom rovnako možno ustáliť nedôvodnosť podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko ani prípadným nakladaním s predmetom vlastníctva (ktorého zákazu sa žalobca neodkladným opatrením domáhal) nedôjde k zhoršeniu právneho postavenia žalobcu v konaní o vyslovenie neúčinnosti tohto právneho úkonu, a tak sa ani nemožno dovoľávať ohrozenia výkonu takéhoto rozsudku. Navyše, za situácie, že uspokojenie veriteľa z majetku žalovaného nie je dobre možné, môže sa veriteľ domáhať toho, aby ten, komu z odporovateľného právneho úkonu vznikol prospech (žalovaný), vydal takto získané plnenie, v ktorom ohľade potom v tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nemožno konštatovať také ohrozenie práv žalobcu, ktoré by vyžadovalo neodkladnú úpravu pomerov.

19. Keďže podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, keď nepreukázal naplnenie predpokladov odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v jeho vyhovujúcich výrokoch v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

20. O náhrade trov konania (prvoinštančných aj odvolacích) rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1, 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).